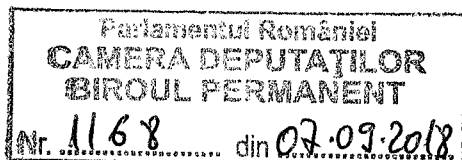

Parlamentul României

Camera Deputaților

Cabinet Secretar General

NOTĂ

referitoare la Decizia Curții Constituționale nr. 434 privind sesizarea de neconstituționalitate privind Hotărârea Parlamentului României nr.21/2018 privind numirea unui membru al Colegiului director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării

Către: Biroul permanent al Camerei Deputaților

De la: Secretarul general al Camerei Deputaților

Vă informăm că prin Decizia nr. 434 din 21 iunie 2018, definitivă și general obligatorie, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 617 din data de 18 iulie 2018, Curtea Constituțională, cu unanimitate de voturi, a admis sesizarea de neconstituționalitate și a constatat că dispozițiile privind Hotărârea Parlamentului României nr. nr.21/2018 privind numirea unui membru al Colegiului director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării este neconstituțională.

Cu această decizie urmează să fie informată Comisia juridică, de disciplină și imunități.

Anexăm alăturat, Decizia Curții Constituționale nr. 434/2018.

SECRETAR GENERAL

Silvia-Claudia MIHALCEA

Șef Departament Legislativ

Georgică TOBĂ

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 434

din 21 iunie 2018

**referitoare la sesizarea de neconstituționalitate privind Hotărârea Parlamentului României
nr. 21/2018 privind numirea unui membru al Colegiului director al Consiliului Național
pentru Combaterea Discriminării**

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Benke Károly	— magistrat-asistent-șef

1. Pe rol se află soluționarea sesizării de neconstituționalitate a Hotărârii Parlamentului României nr. 21/2018 privind numirea unui membru al Colegiului director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, sesizare formulată de Grupul parlamentar al Partidului Național Liberal din Camera Deputaților.

2. Sesizarea de neconstituționalitate a fost înregistrată la Curtea Constituțională cu nr. 3.716 din 16 mai 2018 și constituie obiectul Dosarului nr. 730L/2/2018.

3. În motivarea sesizării de neconstituționalitate se arată că, prin hotărârea adoptată, au fost încălcate prevederile art. 23 alin. (4) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 și, pe cale de consecință, și cele ale art. 1 alin. (3) și (5) din Constituție. În acest sens se apreciază că Parlamentul are obligația legală de a verifica îndeplinirea unei condiții suplimentare de către membrii Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, aceea ca „*minimum două treimi dintre aceștia să fie licențiați în științe juridice*”. Verificarea îndeplinirii acestei condiții este imperativă, fiind necesar a fi efectuată de fiecare dată când Parlamentul procedează la numirea unui nou membru al Consiliului, pentru un mandat întreg sau pentru un rest de mandat. În cazul în speță se susține că noul membru trebuia în mod obligatoriu să fie licențiat în științe juridice; în aceste condiții, Parlamentul nu avea posibilitatea de a numi în funcția de consilier în cadrul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării o persoană care nu era licențiată în științe juridice. Totuși, Parlamentul a adoptat hotărârea anterioară, prin care a numit-o în funcție pe doamna Theodora Bertzi, aceasta nefiind licențiată în științe juridice. S-a încălcat, astfel, art. 23 alin. (4) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000.

4. Se mai arată că Hotărârea Parlamentului României nr. 21/2018 a fost adoptată fără îndeplinirea procedurii legale de audiere a candidaților, procedură prevăzută în mod imperativ de art. 24 alin. (2) și (3) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000. Revenea comisiilor avizatoare, întrunite în ședința comună, obligația legală de a proceda la ascultarea candidaților și de a le adresa întrebări cu privire la activitatea pe care urmează să o desfășoare în cadrul Consiliului ori revenea Parlamentului, întrunit în ședința comună a Camerei Deputaților și Senatului, să aplice această procedură pentru a suplini neîndeplinirea acesteia de către comisiile avizatoare. Din raportul comisiilor de specialitate, sesizate pentru emiterea avizului prevăzut de lege, rezultă fără echivoc că procedura audierii nu a fost îndeplinită, deoarece nu există nicio mențiune în acest sens în cuprinsul raportului. Or, audierea este o etapă obligatorie în cadrul

procedurii de numire a unui membru în cadrul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării. Se precizează că opoziția parlamentară a solicitat în mod expres, în ședința comună a comisiilor avizatoare, audierea candidaților pentru funcția de membru în Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, însă solicitarea a fost respinsă de majoritatea parlamentară, care a considerat că nu este obligatorie parcurgerea acestei etape.

5. În sensul celor de mai sus sunt invocate deciziile Curții Constituționale nr. 209 din 7 martie 2012, nr. 307 din 28 martie 2012 și nr. 251 din 30 aprilie 2014.

6. În conformitate cu dispozițiile art. 27 alin. (2) și (3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, sesizările au fost comunicate președintelui Camerei Deputaților și președintelui Senatului pentru a comunica punctul de vedere al Biroului permanent al Camerei Deputaților și celui al Senatului.

7. Președintele Camerei Deputaților a comunicat punctul de vedere al Biroului permanent al Camerei Deputaților, prin care se solicită respingerea sesizării de neconstituționalitate ca neîntemeiată.

8. Se susține că autoritatea publică vizată nu este reglementată în Constituție, nefiind, așadar, de rang constituțional, astfel că procedura de numire a membrilor săi este de rang legal, normele-cadru în materie fiind prevăzute în Ordonanța Guvernului nr. 137/2000. Se arată că procedura legală instituită a fost exercitată de forul legislativ conform procedurilor parlamentare incidente, fără a fi afectate/incălcate valori sau principii constituționale.

9. Din perspectiva interpretării lingvistice a dispozițiilor art. 23 alin. (4) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 rezultă că sensul normei juridice invocate este de a reglementa pentru forul legiuitor un obiectiv la realizarea căruia să tindă cu prilejul numirii membrilor Colegiului director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării. Acest obiectiv este în strânsă legătură cu prevederile art. 25 alin. (6) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000, potrivit cărora „*La solicitarea președintelui, membrii Colegiului director licențiați în științe juridice pot reprezenta Consiliul în instanțele de judecată în cauzele ce privesc fapte de discriminare.*”

10. În ceea ce privește opinia autorilor sesizării de neconstituționalitate potrivit căreia hotărârea „a fost adoptată fără îndeplinirea procedurii legale de audiere a candidaților” în comisiile parlamentare, specificul activității Parlamentului sau al uneia dintre Camerele sale este de a adopta o decizie colectivă, luată cu majoritatea voturilor, după o dezbatere publică. Orice altă concluzie ar echivala, pe de o parte, cu o supradimensionare a rolului comisiilor de lucru ale Parlamentului, prin atribuirea unor efecte mult sporite actelor pe care aceste organe de lucru le adoptă, împrejurare care excedează cadrului constituțional și regulamentar în care acestea activează și, pe de altă parte, ar echivala cu o deturnare a rolului Parlamentului, în ansamblul său, ca organ reprezentativ suprem al poporului român, care beneficiază de o legitimitate originară, fiind exponentul intereselor întregii națiuni. Or, aceste ipoteze sunt cu totul inacceptabile din perspectiva principiilor

constituționale. Se subliniază că, potrivit Deciziei nr. 209 din 7 martie 2012, *nimic nu oprește ca, în cadrul ședinței în plen, să se invoce lipsa îndeplinirii actelor procedurale, iar Camera astfel sesizată, în temeiul plenitudinii ei decizionale cu privire la aceste aspecte, să hotărască în sensul continuării dezbaterilor în plen sau al reluării procedurilor în comisie.*

11. **Președintele Senatului** a comunicat punctul de vedere al Biroului permanent al Senatului, prin care se solicită respingerea sesizării de neconstituționalitate ca neîntemeiată.

12. Cu privire la respectarea proporției dintre numărul membrilor Colegiului director cu sau fără licență în științe juridice se arată că, deși este necesară și importantă respectarea art. 23 alin. (4) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000, încălcarea acestuia nu afectează ordinea juridică constituțională. Soluția legislativă la care se raportează autorul sesizării nu are relevanță constituțională, ci exclusiv legală. Prin urmare, invocarea art. 1 alin. (5) din Constituție este formală. Mai mult, se arată că textul legal pretins încălcat are valoare de recomandare și că trebuie interpretat în raport cu toți membrii Colegiului director, respectiv cu toate actele de numire în această funcție.

13. Cu privire la lipsa audierii doamnei Theodora Bertzi în comisiile permanente de specialitate se arată că audierea se justifică pentru ca membrii comisiilor permanente de specialitate să se edifice în mod complet asupra calităților unui candidat pentru a ocupa o anumită funcție, condiția audierii nu este prevăzută de Constituție și că aceasta nu ar mai avea loc dacă membrii comisiilor sunt suficient de edificați asupra unui candidat studiind doar CV-ul acestuia.

14. Se mai arată că propunerile de candidatură sunt înaintate comisiilor permanente de specialitate în vederea audierii, ceea ce înseamnă că textul legal nu poate fi interpretat ca o obligație ce incumbă comisiilor parlamentare, ci ca o latitudine/opțiune a acestora în procesul de edificare asupra fiecărei candidaturi. Se realizează o paralelă între acest text legal și art. 5 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, text care prevede: „Candidații [la funcția de judecător al Curții Constituționale — s.n.] vor fi audiați de comisie și de plenul Camerei”, ceea ce înseamnă că numai acest din urmă text prevede obligativitatea audierii, în timp ce primul, doar posibilitatea audierii.

15. În vederea soluționării dosarului, având în vedere prevederile art. 76 din Legea nr. 47/1992, Curtea Constituțională a solicitat Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării numărul și numele membrilor Colegiului director în funcție la data de 18 aprilie 2018, precum și numărul membrilor Colegiului director licențiați în științe juridice la data anterioară, cu indicarea numelui acestora. În răspunsul formulat, s-a indicat că, la data anterioară, în funcție se aflau 8 membri ai Colegiului director, dintre care 5 erau licențiați în științe juridice, iar 3 nu aveau o asemenea licență.

16. De asemenea, în vederea soluționării dosarului, având în vedere prevederile art. 76 din Legea nr. 47/1992, Curtea Constituțională a solicitat Camerei Deputaților și Senatului să precizeze dacă au fost audiați candidații pentru ocuparea posturilor vacante în Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării în cadrul ședinței comune din 13 martie 2018 a comisiilor permanente de specialitate ale celor două Camere ale Parlamentului. Din răspunsul formulat, rezultă că doamnei Theodora Bertzi i-a fost adresată o întrebare de domnul deputat Claudiu-Florin Roman în legătură cu respectarea art. 23 alin. (4) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 la care a răspuns domnul președinte al Comisiei juridice, de disciplină și imunități din Camera Deputaților, fără să fi existat o audiere propriu-zisă a candidatului.

17. La termenul de judecată fixat pentru data de 19 iunie 2018, Curtea a dispus amânarea dezbaterilor asupra cauzei pentru data de 21 iunie 2018, dată la care a pronunțat prezenta decizie.

CURTEA,

examinând sesizarea de neconstituționalitate, punctele de vedere ale Birourilor permanente ale Camerei Deputaților și Senatului, documentele solicitate, raportul întocmit de judecătorul-raportor, dispozițiile criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

18. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. I) din Constituție și ale art. 1, 10 și 27 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, să soluționeze sesizarea de neconstituționalitate.

19. **Obiectul controlului de constituționalitate** îl constituie Hotărârea Parlamentului României nr. 21/2018 privind numirea unui membru al Colegiului director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 341 din 19 aprilie 2018, potrivit căreia:

„Articol unic. — Doamna Bertzi Theodora se numește membru al Colegiului director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării pentru un mandat de 5 ani”.

20. Autorul sesizării invocă, în susținerea acesteia, prevederile constituționale ale art. 1 alin. (3) privind statul de drept și alin. (5) privind respectarea Constituției și a legilor. Totodată, sunt invocate și prevederile art. 23 alin. (4) și art. 24 alin. (2) și (3) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 166 din 7 martie 2014, cu modificările ulterioare, potrivit cărora:

— Art. 23 alin. (4): „(4) La numirea membrilor Colegiului director se va urmări ca minimum două treimi dintre aceștia să fie licențiați în științe juridice”;

— Art. 24 alin. (2) și (3): „(2) Birourile permanente ale celor două Camere ale Parlamentului publică pe paginile de internet ale Camerei Deputaților și Senatului candidaturile depuse și înaintează propunerile comisiilor permanente de specialitate, în vederea audierii candidaților în ședință comună. În termen de 10 zile de la publicarea candidaturilor se pot depune la comisiile permanente de specialitate, în scris, obiecțiuni argumentate cu privire la candidaturile depuse.

(3) În urma audierii candidaților, comisiile permanente de specialitate întocmesc un aviz comun, pe care îl prezintă în ședința comună a Camerei Deputaților și Senatului, până la data la care expiră mandatele”.

21. Examinând sesizarea de neconstituționalitate, Curtea constată că aceasta îndeplinește condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 146 lit. I) din Constituție coroborat cu art. 27 din Legea nr. 47/1992, atât sub aspectul titularului dreptului de sesizare, și anume un grup parlamentar, cât și sub aspectul obiectului sesizării, respectiv o hotărâre a plenului celor două Camere reunite ale Parlamentului, și anume Hotărârea Parlamentului României nr. 21/2018.

22. Curtea reține că, prin Decizia nr. 251 din 30 aprilie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 376 din 21 mai 2014, paragrafele 14—18, a statuat, în legătură cu competența sa de control de constituționalitate a hotărârilor plenului Camerei Deputaților, a hotărârilor plenului Senatului și a hotărârilor plenului celor două Camere reunite ale Parlamentului, că pot fi supuse controlului de constituționalitate numai hotărârile Parlamentului, adoptate după conferirea noii competențe, hotărâri care afectează valori, reguli și principii constituționale sau, după caz, organizarea și funcționarea autorităților și instituțiilor de rang constituțional (a se vedea și Decizia nr. 53 din 25 ianuarie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 90 din 3 februarie 2011, Decizia nr. 54 din 25 ianuarie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 90 din 3 februarie 2011, Decizia nr. 307 din 28 martie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României,

Partea I, nr. 293 din 4 mai 2012, sau Decizia nr. 783 din 26 septembrie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 684 din 3 octombrie 2012). Prin aceeași decizie, Curtea a constatat că art. 27 din Legea nr. 47/1992 nu instituie vreo diferențiere între hotărârile parlamentare care pot fi supuse controlului Curții Constituționale sub aspectul domeniului în care au fost adoptate sau sub cel al caracterului normativ sau individual, ceea ce înseamnă că toate aceste hotărârri sunt susceptibile a fi supuse controlului de constituționalitate — *ubi lex non distinguit nec nos distinguere debemus*. În consecință, sesizările de neconstituționalitate care vizează asemenea hotărârri sunt de *plano* admisibile (a se vedea și Decizia nr. 307 din 28 martie 2012).

23. Curtea a mai stabilit, în mod expres, că, pentru a fi admisibilă sesizarea de neconstituționalitate, norma de referință trebuie să fie de rang constituțional, pentru a se putea analiza dacă există vreo contradicție între hotărârile menționate la art. 27 din Legea nr. 47/1992, pe de o parte, și exigențele procedurale și substanțiale impuse prin dispozițiile Constituției pe de altă parte. Așadar, criticile trebuie să aibă o evidentă relevanță constituțională, și nu una legală ori regulamentară. Prin urmare, toate hotărârile plenului Camerei Deputaților, ale plenului Senatului și ale plenului celor două Camere reunite ale Parlamentului pot fi supuse controlului de constituționalitate, dacă în susținerea criticii de neconstituționalitate sunt invocate dispoziții cuprinse în Constituție. Invocarea acestor dispoziții nu trebuie să fie formală, ci efectivă (a se vedea și Decizia nr. 307 din 28 martie 2012 și Decizia nr. 783 din 26 septembrie 2012). Curtea a mai reținut, în privința hotărârilor care prin obiectul lor vizează organizarea și funcționarea autorităților și instituțiilor de rang constituțional, că norma de referință, în cadrul controlului de constituționalitate exercitat, poate fi atât o dispoziție de rang constituțional, cât și una infraconstituțională, ținând cont de dispozițiile art. 1 alin. (5) din Constituție. O atare orientare a Curții este dată de domeniul de maximă importanță în care intervin aceste hotărârri — autorități și instituții de rang constituțional —, astfel încât și protecția constituțională oferită autorităților sau instituțiilor fundamentale ale statului trebuie să fie una în consecință. Prin urmare, hotărârile plenului Camerei Deputaților, ale plenului Senatului și ale plenului celor două Camere reunite ale Parlamentului care vizează organizarea și funcționarea autorităților și instituțiilor de rang constituțional pot fi supuse controlului de constituționalitate, chiar dacă actul normativ pretins încălcat are valoare infraconstituțională.

24. Având în vedere aceste considerente, Curtea a respins ca inadmisibile sesizări de neconstituționalitate în care autoritatea publică vizată de hotărârea Parlamentului României criticată nu era una de rang constituțional, iar criticile formulate erau formale, irelevante din punct de vedere constituțional. Astfel este, de exemplu, Decizia nr. 335 din 4 iulie 2013 referitoare la sesizarea de neconstituționalitate a Hotărârii Parlamentului României nr. 54/2013 privind numirea membrilor Consiliului Autorității de Supraveghere Financiară, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 429 din 15 iulie 2013. În considerentele deciziei pronunțate, Curtea a reținut că autoritatea publică vizată, Consiliul Autorității de Supraveghere Financiară, nu este reglementată de Constituție, nefiind de rang constituțional, iar cât privește criticile formulate, în sensul că desemnarea membrilor Consiliului Autorității de Supraveghere Financiară s-a realizat după criteriul apartenenței politice sau cel al sorgintei propunerii politice a candidaților, Curtea a apreciat că invocarea art. 1 alin. (3) și (5) din Constituție este pur formală, iar nu efectivă și relevantă din punct de vedere constituțional.

25. În cauza de față, Curtea constată că Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării este o autoritate care nu are rang constituțional și se invocă încălcarea unor dispoziții exprese ale legii, ce reglementează o condiție cu caracter

obiectiv, obligatoriu a fi îndeplinită **de către Parlament** pentru numirea ca membru al acestei autorități, respectiv „se va urmări ca **minimum două treimi dintre aceștia să fie licențiați în științe juridice**”.

26. Cu privire la această condiție, Curtea reține că ea este obiectivă în sine și privește conduita Parlamentului, iar critica de neconstituționalitate, formulată prin raportare la dispozițiile art. 1 alin. (5) din Constituție referitoare la obligația de respectare a legilor, **nu are caracter formal, ci este clar fundamentată, prin trimiterea la un text de lege care reglementează o condiție cu caracter obiectiv** [a se vedea *mutatis mutandis* Decizia nr. 251 din 30 aprilie 2014, paragraful 21, precum și Decizia nr. 389 din 2 iulie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 534 din 17 iulie 2014, paragraful 25]. Or, obligația generală de respectare a legilor prevăzută de art. 1 alin. (5) din Constituție se impune cu aceeași forță juridică tuturor subiectelor de drept, inclusiv Parlamentului, care, precum în cauza de față, acționează în calitate de autoritate de numire. **Prin urmare, nu se poate reține cauza de inadmisibilitate stabilită în jurisprudența Curții Constituționale, referitoare la faptul că în privința autorităților care nu sunt de rang constituțional nu poate fi invocată încălcarea unui act normativ cu valoare infraconstituțională.** De aceea, instanța de contencios constituțional este competentă să se pronunțe, din perspectiva criticilor de neconstituționalitate formulate, asupra faptului dacă Hotărârea Parlamentului României atacată respectă principiul constituțional referitor la statul de drept și obligația de respectare a legilor. Acceptarea tezei contrare, cu consecința excluderii de la exercitarea controlului de constituționalitate a hotărârilor Parlamentului României date cu încălcarea dispozițiilor exprese ale legii, ar avea drept consecință plasarea organului reprezentativ suprem al poporului român — Parlamentul, deasupra legii, și acceptarea ideii că tocmai autoritatea legitimată constituțional să adopte legile le poate încălca fără a putea fi în vreun fel sancționată. Or, într-un stat de drept, nimeni nu este mai presus de lege [a se vedea *mutatis mutandis* Decizia nr. 251 din 30 aprilie 2014, paragraful 21].

27. Prin urmare, raportat la cauza de față, Curtea constată că art. 23 alin. (4) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000, care prevede că „**La numirea membrilor Colegiului director se va urmări ca minimum două treimi dintre aceștia să fie licențiați în științe juridice**”, nu reprezintă o normă supletivă, de recomandare și nici nu instituie o obligație de mijloace, ci una de rezultat, ea fiind imperativă și dispozitivă. Astfel, semnificația sintagmei „se va urmări” este aceea că autoritatea care numește în funcție trebuie să se asigure că minimum două treimi dintre membrii Colegiului director au studii juridice finalizate prin diploma de licență. Din analiza acestui text, Curtea reține că numărul total al persoanelor în componența Colegiului director fără asemenea studii poate fi de **maximum trei**, în sensul că acest text trebuie corelat cu art. 23 alin. (2) din aceeași ordonanță, potrivit căruia „**Colegiul director este compus din 9 membri cu rang de secretar de stat, propuși și numiți, în ședință comună, de cele două Camere ale Parlamentului**”. Proporția de două treimi trebuie raportată la numărul total al persoanelor din care este compus Colegiul director, și nu la numărul persoanelor în funcție la data numirii, pentru că, în caz contrar, ar exista o variație permanentă și de necontrolat a acestui număr, mai mult, s-ar putea ca numărul de două treimi să nu fie unul natural, ci zecimal.

28. În aceste condiții, se constată că, la data adoptării Hotărârii Parlamentului României nr. 21/2018, erau în funcție **8 membri** ai Colegiului director, dintre care 5 aveau studii juridice, iar 3 nu aveau astfel de studii. În consecință, neținându-se cont de cota de maximum 3 membri care pot fi acceptați fără a avea studii juridice, a fost numită doamna Theodora Bertzi în funcția de membru al Colegiului director,

ceea ce denotă faptul că dispozițiile art. 23 alin. (4) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 nu au fost respectate. Curtea reține că, începând cu data de 30 iunie 2017, odată cu numirea doamnei Maria Lazăr [numită prin Hotărârea Parlamentului României nr. 49/2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 500 din 30 iunie 2017], Colegiul director funcționa cu încălcarea art. 23 alin. (4) din ordonanță, situația putând fi remediată la proxima numire în funcție; însă aceasta nu s-a întâmplat, fiind reînvestită în funcție o persoană care nu avea studii juridice. O atare concluzie se impune chiar dacă doamnei Theodora Bertzi îi expirase mandatul anterior și, practic, a fost reînvestită.

29. Prin urmare, în condițiile menținerii prezumției de constituționalitate a Hotărârii Parlamentului României nr. 49/2017, Curtea constată că Hotărârea Parlamentului României nr. 21/2018 este contrară art. 23 alin. (4) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 și, implicit, art. 1 alin. (3) și (5) din Constituție. Astfel, Parlamentul, prin adoptarea acestei hotărâri, nu a respectat legea, în condițiile în care Constituția prevede că respectarea legilor este obligatorie. Această obligație se impune tuturor subiecților de drept, indiferent de natura lor. În mod evident, întrucât respectarea legilor reprezintă o trăsătură immanentă a statului de drept, rezultă și o încălcare a dispozițiilor art. 1 alin. (3) din Constituție cu referire la caracterul de stat de drept al României. Ca efect al celor anterior constatate, viciul de neconstituționalitate care pune în discuție prezumția de constituționalitate a Hotărârii Parlamentului României nr. 49/2017 a fost acoperit din perspectiva dispozițiilor art. 1 alin. (3) și (5) raportate la cele ale art. 23 alin. (4) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000.

30. În ceea ce privește critica referitoare la lipsa audierii persoanei în cauză în cadrul comisiilor permanente de specialitate, Curtea constată că aceasta nu poate fi reținută. Astfel, în virtutea autonomiei parlamentare de care se bucură cele două Camere ale Parlamentului, acestea își pot organiza modul de lucru într-un mod corespunzător și adaptat cerințelor procedurilor parlamentare. De aceea, în ipoteza în care comisiile comune de specialitate au considerat că sunt lămurite cu privire la condițiile de numire ale candidaților (capacitate deplină de exercițiu; studii superioare absolvite cu diplomă de licență; lipsa antecedentelor penale și buna reputație; activitate recunoscută în domeniul apărării drepturilor omului și combaterii discriminării; nu a fost agent sau colaborator al poliției politice comuniste; nu a colaborat cu organele de securitate și nu a aparținut acestora),

ele pot proceda la întocmirea avizului comun, chiar fără să se fi realizat audierea. Audierea vizează verificarea condițiilor subiective (în cazul de față, activitatea recunoscută în domeniul apărării drepturilor omului și combaterii discriminării) și poate fi omisă dacă din actele depuse rezultă cu claritate îndeplinirea acestei condiții. Este o condiție de procedură parlamentară în privința căreia Parlamentul are o marjă de apreciere din rațiuni de flexibilitate și suplețe a procedurii.

31. De altfel, situația în care o comisie parlamentară, din diverse motive, nu își poate duce la îndeplinire activitatea, respectiv întocmirea unui raport sau a unui aviz, nu este de natură a împiedica plenul fiecărei Camere de a dezbate și de a decide direct asupra problemelor care intră în atribuțiile sale. În fond, specificul activității unei Camere a Parlamentului este de a adopta o decizie colectivă, luată cu majoritatea voturilor, după o dezbatere publică. Orice altă concluzie ar echivala, pe de o parte, cu o supradimensionare a rolului comisiilor de lucru ale Parlamentului, prin atribuirea unor efecte mult sporite actelor pe care aceste organe de lucru le adoptă, împrejurare care excedează cadrului constituțional și regulamentar în care acestea activează, și, pe de altă parte, ar echivala cu o deturnare a rolului Parlamentului, în ansamblul său, ca organ reprezentativ suprem al poporului român, care beneficiază de o legitimitate originară, fiind exponentul intereselor întregii națiuni. Or, aceste ipoteze sunt cu totul inacceptabile din perspectiva principiilor constituționale pe care Curtea este chemată să le garanteze. Totodată, nimic nu oprește ca, în cadrul ședinței în plen, să se invoce lipsa îndeplinirii actelor procedurale, iar Camera astfel sesizată, în temeiul plenitudinii ei decizionale cu privire la aceste aspecte, să hotărască în sensul continuării dezbaterilor în plen sau al reluării procedurilor în comisie (Decizia nr. 209 din 7 martie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 188 din 22 martie 2012).

32. În final, Curtea subliniază că procedurile parlamentare, chiar și la nivelul comisiilor, trebuie să se bucure de transparență și publicitate, având în vedere, pe de o parte, natura Parlamentului de organ reprezentativ suprem al poporului român, iar, pe de altă parte, prevederile legale exprese, ceea ce presupune evitarea situațiilor în care să se procedeze la eliminarea audierilor în cadrul procedurilor de numire în diverse funcții publice. Așadar, procedurile parlamentare nu trebuie să devină sibilinice; din contră, transparența în forul legislativ trebuie să fie una maximă.

33. Pentru considerentele arătate, în temeiul art. 146 lit. c) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, art. 11 alin. (1) lit. A.c), al art. 27 alin. (1) și al art. 28 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ CAMERA DEPUTAȚILOR

În numele legii

DECIDE:

Admite sesizarea de neconstituționalitate formulată de Grupul parlamentar al Partidului Național Liberal din Camera Deputaților și constată că Hotărârea Parlamentului României nr. 21/2018 privind numirea unui membru al Colegiului director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării este neconstituțională.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică președintelui Camerei Deputaților și președintelui Senatului și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 21 iunie 2018.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. VALER DORNEANU

Magistrat-asistent-șef,
Benke Károly